

Samen op weg naar toekomstbestendige jeugdhulp in Lansingerland

Thema-avond over alledaags opvoeden en de toekomst van jeugdhulp

Op woensdagavond 5 februari 2025 organiseerde de Adviesraad Sociaal Domein Lansingerland (ASD) een belangrijke thema-avond over de toekomst van jeugdhulp. De focus lag op de uitdagingen van alledaags opvoeden en hoe we de jeugdhulp toekomstbestendig kunnen maken.

De avond kwam op een cruciaal moment, vlak na het verschijnen van het rapport "Groeipijn" van de commissie van Ark. Dit rapport legde de vinger op de zere plek: de toenemende vraag naar jeugdhulp wordt veroorzaakt door een combinatie van factoren, zoals gezinsproblematiek (armoede, schulden, complexe scheidingen) en maatschappelijke ontwikkelingen (prestatiedruk, kleinere sociale netwerken, de invloed van sociale media).

De hamvraag: kan de huidige aanpak de problemen oplossen?

De commissie van Ark stelt de vraag of de huidige Hervormingsagenda Jeugd wel voldoende is om de oorzaken van de groeiende vraag naar jeugdhulp aan te pakken. Hun conclusie is dat de agenda een belangrijke rol speelt, maar te weinig aandacht heeft voor het wegnemen van de structurele factoren die leiden tot een beroep op jeugdhulp. Kortom, de agenda is te beperkt om een goed functionerend, beheersbaar en betaalbaar jeugdzorgstelsel te realiseren.

De Adviesraad Sociaal Domein Lansingerland nam het initiatief

Daarom organiseerde de Adviesraad deze thema-avond, om de discussie te verbreden en samen te zoeken naar oplossingen voor Lansingerland. Twee experts deelden hun inzichten:

- **Dr. Rob Gilsing:** Lector jeugdhulp in transformatie aan de Haagse Hogeschool, sprak over het belang van "normaliseren" in de jeugdhulp.
- **Wethouder Marieke van Bijnen:** Wethouder jeugdhulp in Pijnacker-Nootdorp, deelde de ervaringen en aanpak van haar gemeente.

Normaliseren: wat is dat eigenlijk?

Dr. Gilsing legde uit dat "normaliseren" een kernbegrip is in de Jeugdwet 2015. Het betekent dat we variatie moeten accepteren, de kracht van uitzonderingen moeten zien en erkennen dat iedereen fouten mag maken. Hij daagde de zaal uit om na te denken over wat "normaal" is en benadrukte dat we mensen niet moeten reduceren tot afwijkingen van een gemiddelde.

Gilsing gaf het voorbeeld van ADHD: "Het is een verzameling van symptomen, maar zegt niets over de oorzaak. We moeten kijken naar de context waarin iemand leeft om een oplossing te vinden." Hij pleitte voor een bredere kijk op de hulpvraag, waarbij de sociale context van het kind centraal staat.

Pijnacker-Nootdorp: een voorbeeld van een brede aanpak

Wethouder Van Bijnen liet zien hoe Pijnacker-Nootdorp de jeugdhulp heeft georganiseerd. Ze vertelde over een team van ervaren professionals met verschillende specialisaties (schuldhulpverlening, jeugdzorg, maatschappelijk werk) die samenwerken om een breed beeld te krijgen van de hulpvraag. "Vaak is schuldhulpverlening de beste jeugdhulp!", aldus Van Bijnen.

Ze benadrukte het belang van samenwerking met maatschappelijke organisaties en het signaleren van problemen in de samenleving. "Maatwerk is onze inzet", zei ze, en pleitte voor het blijven praten over de betekenis van "normaliseren" binnen de gemeente.

De overheid als probleemveroorzaker?

Van Bijnen was kritisch op de rol van de overheid zelf. Ze noemde de toeslagenaffaire en het systeemdenken binnen de bureaucratie als voorbeelden van hoe de overheid problemen kan veroorzaken. "Waarom hebben we al die indicatie-labels nodig?", vroeg ze zich af. In Pijnacker-Nootdorp worden regels soms losgelaten om snel en adequaat hulp te kunnen bieden.

We zijn er nog niet

Van Bijnen concludeerde dat de transformatie van de jeugdhulp nog zeker vijf jaar zal duren. In die periode moeten we voortdurend onze werkwijze aanpassen in samenspel met de samenleving. We zijn nooit klaar!

Conclusie

De thema-avond was een waardevolle bijeenkomst over de toekomst van jeugdhulp. De sprekers gaven stof tot nadenken en lieten zien dat er verschillende wegen zijn naar een toekomstbestendige jeugdhulp. Het is belangrijk dat we de discussie over "normaliseren" blijven voeren en dat we samenwerken om de best mogelijke ondersteuning te bieden aan kinderen en gezinnen in Lansingerland.